

Kommunstyrelsen

Tertialbokslut 2 år 2023 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar bokslutet för tertial 2 2023 i enlighet med bilagorna 1-6 till tjänsteskrivelsen daterad den 22 september 2023.

Kommunstyrelsen uppdrar till stadsdirektören att ta fram en åtgärdsplan för att få ekonomin i balans.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen totalt visar för perioden januari - augusti 2023 ett utfall på netto - 146,9 miljoner kronor, vilket är 20,5 miljoner kronor bättre än budget. Flera delar av kommunstyrelsen har under denna period utfall som visar större överskott som inte kommer kvarstå under året, utan balanseras ut. Det är både periodisering av budget, ökade elpriser, stigande inflation och förskjutna kostnader som förklarar detta utfall.

De delar av kommunstyrelsen som efter åtta månader redovisar i utfallet ett samlat underskott mot budget på totalt -9,2 miljoner kronor är:

- kommunfullmäktige (-1,5 miljoner kronor),
- kommunstyrelsen som egen nämnd (-4,4 miljoner kronor),
- stadsledningskontoret och stab (-0,5 miljoner kronor),
- Södertörnsbrandförsvaret (-0,9),
- M&H enheter (-1,3)
- samt Stadsutveckling (-0,6).

De delar av kommunstyrelsen som redovisar ett samlat överskott mot budget med totalt 29,7 miljoner kronor är:

- revision (0,6 miljoner kronor),
- stöd och serviceenheten (3,8 miljoner kronor),
- fastighetsenheten (18,9 miljoner kronor),
- välfärd skola (4,0 miljoner kronor),
- samt välfärd samhällsservice (2,4 miljoner kronor).

Prognosen för helåret är -227,4 miljoner kronor, vilket är 4,4 miljoner kronor sämre än budget och 2,9 miljoner kronor bättre än T1 prognosen. Större delen av avvikelsen ligger

hos enheten för kommunstyrelsen som egen nämnd, som har nu fått justera prognosen till underskott på 4,5 miljoner kronor, samtidigt som välfärd samhällsservice justerat sin prognos till överskott på 1 miljoner kronor. Södertörns brandförsvaret har oförändrad prognos jämfört med T1 prognosen.

Den totala sjukfrånvaron för kommunen för perioden januari-augusti 2023 uppgår till 5,8 procent, vilket är 0,9 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period 2022.

Mätningar av verksamheternas olika indikatorer sker till största del under årets sista tertial och redovisas senast i samband med nämndens årsbokslut. Arbetet med kommunstyrelsens särskilda uppdrag pågår och rapporteras vid varje tertial.

Ärendet

Utfall tertial 2:

Kommunstyrelsen som helhet redovisar utfall om -146,9 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse på 20,5 miljoner kronor jämfört med periodens budget.

Kommunfullmäktige redovisar en avvikelse på -1,5 miljoner kronor vilket beror mestadels på högre IT-kostnader. Prognosen för året är justerad till -1,5 i underskott.

Revision redovisar en positiv avvikelse på 0,6 miljoner kronor beroende mestadels på lägre konsultkostnader.

Kommunstyrelsen övergripande redovisar ett underskott på -4,4 miljoner kronor för perioden. Underskottet beror generellt högre kostnader än budgeterat.

Stadsledningskontoret och stab redovisar ett underskott på -0,5 miljoner kronor för perioden. Lägre intäkter skapar underskott.

Stöd- och serviceenheterna visar ett utfall på -6,6 miljoner kronor vilket är en avvikelse på 3,8 miljoner kronor för perioden. Enheternas lönekostnader ligger lägre än budget på grund av vakanser.

Södertörns brandförsvaret har en avvikelse på -0,9 miljoner kronor, vilket beror på ökade kostnader aviserade efter beslutad budget.

Fastighetsenheten visar ett utfall på 22,9 miljoner kronor, vilket är en avvikelse mot budget med 18,9 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på de säsongsrelaterade kostnaderna.

Enheten för särskilda fastighetsobjekt visar ett utfall på -7,3 miljoner kronor för perioden, vilket är i linje med budget.

Myndighets- och huvudmannanenheterna (M&H enheter) redovisar ett utfall på -1,3 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på -1,3 miljoner kronor.

Stadsutveckling redovisar ett utfall på -11,5 miljoner kronor, vilket är en stor återhämtning gentemot tidigare månader, men fortfarande en avvikelse på -0,6 miljoner kronor mot budget.

Välfärd skola visar ett utfall på -10,1 miljoner kronor för perioden och en positiv avvikelse med -4,0 miljoner kronor jämfört med periodens budget. Den positiva avvikelsen kan framför allt hänföras till ökat statsbidrag.

Välfärd samhällsservice visar ett utfall på noll miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse mot

budget med 2,4 miljoner kronor. Det positiva resultatet kan hänföras till effektiviserade diverse intäktsprocesser, kontinuerligt arbete med personalplanering samt att flera verksamheter gått bättre än budgeterat.

Prognos för helåret

Prognosen för helåret är -227,4 miljoner kronor, vilket är -4,4 miljoner kronor sämre än budget. Avvikelseerna ligger hos kommunfullmäktige med -1,5 miljoner kronor, kommunstyrelsen med -4,5 miljoner kronor, stöd- och serviceenheter med 3,5 miljoner kronor, Södertörns brandförsvaret med -1,9 miljoner kronor och välfärd samhällsservice med 1,0 miljoner kronor. Övriga enheter har prognoser i linje med budget.

Uppföljning av verksamheten:

Den totala sjukfrånvaron för perioden januari - juli 2023 uppgår till 5,8 procent, vilket är 0,9 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period 2022. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor uppgår till 6,5 procent för perioden januari - juli 2023, vilket är en minskning med 0,9 procentenheter jämfört med motsvarande period föregående år. För män uppgår den totala sjukfrånvaron till 4,0 procent under perioden januari-juli 2023, vilket är en minskning med 1,6 procentenheter jämfört med motsvarande period 2022.

Mätningar av verksamheternas olika indikatorer sker till största del under årets sista tertial och redovisas senast i samband med nämndens årsbokslut.

Redovisning av kommunstyrelsens särskilda uppdrag av kommunfullmäktige

1. Inrätta en beredning för beredskapsfrågor med uppdrag att bidra med kunskapsunderlag och erfarenheter för att stärka Nackas beredskap att klara olika typer av kriser samt att utarbeta ett förslag till beredskapsplan. Ansvarig är stabschef, Henrik Ahl.

Inrättades januari 2023 och därmed är uppdraget klart.

2. Uppvakta regeringen med begäran att den återstartar planeringen och projekteringen av en Östlig förbindelse. Ansvarig är stadsutvecklingsdirektör, Katarina Wåhlin Alm.

Aktivt arbete för att påverka hantering av riksintresse pågår genom Nacka kommuns deltagande i Samhällsbyggnadsrådet samt regelbunden dialog med Trafikverket. Möte med infrastrukturministern har skett på politisk nivå.

3. Ta fram en ny översiktsplan för Nacka kommun. Ansvarig är stadsutvecklingsdirektör, Katarina Wåhlin Alm.

Arbete med översiktsplanen har startat upp under våren 2023 och pågår aktivt.

4. Begära att Trafikverket vidtar åtgärder så att framkomligheten i Södra Länken förbättras och att den inte behöver stängas så ofta. Ansvarig är trafik- och fastighetsdirektör, Poa Hellqvist.

Trafikenheten deltar i en utvecklingsgrupp tillsammans med Trafikverket och Trafik Stockholm med uppdrag att ta fram åtgärdsförslag för att minska problem och sårbarhet i trafikflödet. Framtagna åtgärdsförslag kommer parterna sedan att ta ställning till. Arbetet pågår under hösten 2023.

5. Ta fram ett nytt grön- och blåstrukturprogram i syfte att säkra de gröna och blåa sambanden, ekosystemtjänster och nackabornas närhet till naturen. De blåa strukturerna som inte täcks av Kustprogrammet ska lyftas in i detta arbete och en översyn och

uppdatering av dagens Kustprogram från 2011 ska göras. Programmet ska knytas till arbetet med en ny översiktsplan. Ansvarig är stadsutvecklingsdirektör, Katarina Wåhlin Alm.

Ingår som en del i arbetet med ny översiktsplan, är i tidigt planeringsskede.

6. I samband med arbetet med översiktsplan och grön- och blåstrukturplan identifiera naturområden som är värdefulla för den biologiska mångfalden och friluftslivet och kan vara aktuella att skydda. Ansvarig är stadsutvecklingsdirektör, Katarina Wåhlin Alm.

Ingår som en del i arbetet med ny översiktsplan och i arbetet med nytt grön- och blåstrukturprogram.

7. Ta fram en plan för utbyggnad av solceller på kommunala fastigheter. Uppdraget ska genomföras under 2023. Ansvarig är trafik- och fastighetsdirektör, Poa Hellqvist.

Inventering av lämpliga kommunala byggnader är genomförd utifrån genomförbarhet samt drift- och anläggningsekonomisk hänsyn. Även utvärdering av solparkslösningar. Utöver detta förses alla nya kommunala byggprojekt med solcellsanläggningar. Plan för genomförande har påbörjats och redovisas under rubriken Agenda 2030.

8. Ta fram en plan för utbyggnad av laddstationer för elbilar, tillsammans med Nacka Energi AB och privata aktörer. Uppdraget ska genomföras under 2023. Ansvarig är trafik- och fastighetsdirektör, Poa Hellqvist.

En tidsatt genomförandeplan med ambitionsnivåer är framtagen som redovisar genomförande av nya laddstationer kommunal fastighetmark, privatmark och allmänplatsmark. Berörd verksamhet kommer att få ett ansvar för att genomföra sina aktiviteter. Fastighet har tecknat avtal med NEAB om laddstationer på kvartersmark.

Ett särskilt fokus ligger på att ta fram rutiner för utbyggnad under nybyggnadsskedet tillsammans med privata aktörer och byggherrar. Samverkansgruppen kring laddfrågan i Nacka kommer att rapportera det fortsatta genomförandet till styrgrupp (direktör och VD NEAB) utifrån genomförandeplanen.

9. Ta fram en plan för övergång till helt fossilfri fordonsflotta i kommunen. Uppdraget ska genomföras under 2023. Ansvarig är klimat- och miljödirektör, Charlotte Persson.

En plan har tagits fram som förklarar hur Nacka kommun de kommande åren kommer ersätta sin fordonsflotta till fossilfria alternativ, inkluderat är leasade bilar samt kommunens egenägda bilar och lätta lastbilar. Det bilar som återstår och som eventuellt behöver finansiering fram till år 2026 är tre bilar som ägs av några av kommunens skolor. Även kommunens bilpoolsbilar vid stadshuset behöver ersättas till fossilfria alternativ, detta är någonting som bör beaktas vid framtida upphandling. Bilpoolsbilarna är inte helt enkelt att ersätta eftersom framsidan på stadshuset står inför ombyggnation de kommande åren och laddinfrastrukturen behöver uppgraderas för att elbilar ska kunna användas till bilpoolsflottan.

10. Ta fram förslag på lämpligt kommande byggprojekt där minst passivhusstandard används. Ansvarig är trafik- och fastighetsdirektör, Poa Hellqvist.

Inventering av möjliga byggprojekt i fastighetsportföljen samt samordning med exploatering. I juni utfördes en större utbildningsinsats för att öka kunskapen om passivhus. Målet är att starta ett passivhusprojekt för skola/förskola under 2023 på egen fastighet eller med privat aktör.

11. Genomföra en markanvisning för bostadsbyggande där lägst klimatpåverkan, både i byggande och drift, blir avgörande. Ett lämpligt område kan vara kommande bebyggelse längs Henriksdalsbacken. Ansvarig är stadsutvecklingsdirektör, Katarina Wåhlin Alm.

Strategi, upplägg och organisation för genomförande och bedömning av markanvisning är under framtagande. Tävligen genomförs under Q4 efter beslut i KSSU/KS.

12. Tillsammans med miljö- och stadsbyggnadsnämnden utveckla arbetet med grönytefaktor så att detta inkluderas i alla kommande markanvisnings- och exploateringsavtal. Ansvarig är stadsutvecklingsdirektör, Katarina Wåhlin Alm.

Krav på grönytefaktor är infört i avtalsmallar inför uppstart av projekt både på kommunal och privat mark och i arbetsrutinerna.

13. Säkra att möjligheter till bilpooler finns med i kommande exploateringsavtal. Ansvarig är trafik- och fastighetsdirektör, Poa Hellqvist.

Verksamheterna arbetar tillsammans med Planenheten för att utreda och underlätta förutsättningar för etablering av bilpooler i nya detaljplaner och tidiga planeringsskeden. Dedikerade ytor för enbart bilpooler måste idag skapas på kvartermark, eftersom det saknas lagstöd att villkora allmän platsmark för enbart bilpoolsbilar. Det står däremot fritt för bilpoolsföretag att nyttja allmänna parkeringsytor för sina fordon i mån av plats.

14. Starta ett ”utemiljölyft” på förskole- och skolgårdarna i syfte att stimulera barn och elever till en mer aktiv utvistelse. Ansvarig är trafik- och fastighetsdirektör, Poa Hellqvist.

Berörda aktörer samlas regelbundet för att ta fram ett finansieringskoncept för ett utemiljölyft. Målsättningen är att det ska vara konkurrensneutralt, inte hyrespåverkande och att verksamheterna ska få ersättning helt eller delvis för kapitaltjänstkostnader.

Utgångspunkten bygger på att skolor och förskolor (kommunala/privata) själva tar initiativet att söka medel och driva utemiljölyftet på sin skola/förskola. Fastighetsenheten projektleder och bistår vid bedömningar av tekniska möjligheter som berör ägda eller inhyrda objekt. Projektorganisationen tillsätts under september. Inventering av kompetensstöd inom kommunen kring barns och ungdomars lek- och aktivitetsytor har skett och uppdaterats med nuläge. Sondering av privata aktörers intresse att delta i utemiljölyftet har genomförts och är positivt. Utredning pågår kring en konkret finansieringslösning och upprättande av fond och ansökningsupplägg planeras till T3. Lansering i T1 2024.

15. Ta fram en handlingsplan för att minska miljö- och klimatpåverkan från kommunens livsmedelsinköp. Ansvarig är ekonomi- och finansdirektör, Jörn Karlsson.

En arbetsgrupp har bildats tillsammans med välfärdsenheterna med ett startmöte i juni 2023. Målsättningen är att en handlingsplan är klar under 2023.

Ekonomiska konsekvenser

Att ha en ekonomi i balans är viktigt. Kommunstyrelsens prognos för 2023 visar på ett sämre ekonomiskt årsprognos än budgeterat. Verksamheter med underskott eller med årsprognoser som är sämre än budget ska ta fram åtgärdsplaner.

Konsekvenser för barn

Kommunstyrelsens ansvarsområde riktar sig mot alla åldersgrupper och därmed även barn. Effektiva verksamheter och en långsiktigt hållbar ekonomi är en förutsättning för hög kvalitet, vilket gynnar alla kommunens medborgare. Långsiktigt hållbar betyder bland annat att kommande generationer inte ska behöva överta underskott.

Bilagor

- 1 – Tertialrapport 2 kommunstyrelsen
- 2 – Tertialrapport 2 stadsutvecklingsområdet
- 3 – Tertialrapport 2 fastighetsenheten
- 4 – Tertialrapport 2 välfärd samhällsservice
- 5 – Tertialrapport 2 välfärd skola
- 6 – Uppföljning internkontrollplan kommunstyrelsen tertial 2

Victor Kilén
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Jörn Karlsson
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Katariina Heinistö
Controller
Controllerenheten